

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Mater Amoris Et Doloris

Ginther, Anton

Augustæ Vindellicorum, 1711

VD18 15312348

Consideratio XIX. Dolorosa Mater in fuga in Ægyptum, & in aliis
preferendis difficultatibus Divinæ voluntati se penitissimè committit.
Emblema. Tela candida ad picturam expansa, & ad omnes parata ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47286](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47286)

CONSIDERATIO XIX.

Dolorosa Mater in fuga in Ægyptum, & in alijs
perferendis difficultatibus Divinæ voluntati se pe-
nitissimè committit.

*Qui consurgens accepit Puerum & Matrem ejus
nocte, & secessit in Ægyptum, Matth. 2. 14.*

Quocunque se movet serenissimus astrorum Princeps sol,
sequitur & heliotropium non tam sereno, quàm & nu-
bilo cœlo. Sol amænissimus dolorosæ Matri semper
fuit dilectissimus Filius; quocunque hic se movit, se-
quebatur & heliotropium, dulcissima Mater & sereno
& turbato cœlo. Agedum SS. Domina! migrandum est, non enim
Mater Dolorosa. U ha-

habemus hinc manentem civitatem; & quò tandem? Vix cum amantissimo Filiolo tuo & SS. Patre Nutricio à civitate Solymæa post oblationem in templo factam in patrium solum & in oppidum Nazarethanum reversa es, ut rei domesticæ, velut sollicita Martha curam geres; ecce crescente magis, magisque famâ de orbis Salvatore in urbe Bethlehem in lucem nato, & à SS. Magis adorato, crevit & furor impijssimi Herodis, quo statuit Divinum hunc Infantem, quocunque tandem medio, dolo, aut sanguinis humani dispendio è medio tollere; in quem finem scribuntur milites, parantur sicæ, acuuntur rhomphææ, vulgantur edicta, & matribus ac prolibus cruenta in illa regione imminet tempestas, O qualis tunc tibi erat animi sensus, ô Domina mundi? O gladii Simeonis, quousque sævies? Tanto facinori ut occurreret DEUS, Angelum (prout credit S. Anselmus & plerique alij) S. Gabrielem, humanæ salutis Nuntium amandavit, qui Puerum ab instanti erueret laniena; unde S. Josepho in somnis apparens in tempore eum monuit, ut de fuga sibi consuleret, atque cum Puerò & Matre ejus in Ægyptum secederet: *Surge, & accipe Puerum & Matrem ejus, & surge in Ægyptum: Et esto ibi, usquedum dicam tibi; futurum est enim, ut Herodes querat Puerum ad perdendum eum.*

Matth. 2, 13.

Confidera hinc Mariophile! qualiter dolorosa Mater & S. Josephus prima facie, audito hoc mœstissimo Nuntio, fuerint contristati, atque afflicti; quid enim in Ægypto, in terra aliena inter homines tam barbaros & idololatrias exules illi tam venerandi ac miserandi sperare poterant, quàm injurias, contemptus, ærumnas & persecuciones? Et licet pro illo temporum intervallo Puer Herodis gladio subtraheretur, truculenti tamen Pharaonis unguibus relinquebatur dilacerandus. His tamen non obstantibus, resignavit se penitissimè dolentissima Virgo in Divinam voluntatem, omnia & quæcunque adversa Divino arbitrio, ejusque SS. voluntati humiliter resignans. Unde rectè Theophylactus *SS. Cor dolorosæ Virginis, ob altissimam obedientiam in DEUM, ac stupendam prorsus rebus in omnibus voluntatis propriæ & judicij abnegationem candidæ telæ seu tabulæ ad quamcunque picturam paratæ assimilavit: Tabula sum pictoria, pingat pictor, quod voluerit; faciat Deus, quod ipsi placuerit.* Hinc rectè pro Lemmate inscribes ejusmodi tabulæ:

Theophylact.
in Luc. 1. 2.

Quæ forma placebit.

S. Bernh. ser.
2, in c. Jejun. Paratum Cor meum DEUS, clamat MARIA, subintrat hinc S. Bernardus, cunctos homines suo ad imitationem provocans exemplo, paratum

quantum ad dura; paratum quantum ad prospera, paratum ad humilia, paratum ad sublimia, paratum ad universa; quaecunque preceperis fiat, fiat, quidquid Divine placuerit Majestati, &c.

2. Hanc in Ægyptum fugam jam longè antea prævidit Prophetarum Princeps Isaias. *Ecce Dominus, inquit, ascendet super nubem levem, & ingredietur Ægyptum, & commovebuntur simulacra Ægypti à facie ejus.* Per quam nubem levem S. Ambrosius rectè dolorosam Virginem intelligit, cujus sacris ulnis ac brachijs Christus Infans in Ægyptum delatus est. Et quemadmodum olim ad præsentiam Arcæ Domini Dagon idolum protinus in terram corruit, & in varias partes comminutus est; Porro Dagon solus truncus remanserat in loco suo, &c. Ita ad ingressum Domini JESU & SS. ac dolorosæ Matris ejus in Ægyptum omnia inania Deorum simulacra corrumpere. Juvat hinc audire Testatum: *In Heliopoli, inquit, fuit prius Virgo cum Christo, quam in alio loco Ægypti; & cum primò venisset, non habens aliquem locum, in quem ingrederetur, vel ad quem diverteret, intravit quoddam templum, in quo erant idola trecenta, & sexaginta quinque juxta numerum dierum anni, quibus singulis diebus exhibebatur cultus. Ad Christi autem & Matris ejus ingressum universa idola corruerunt.* Vide hinc, & considera, anima Christiana, quomodo Pater Cœlestis dulcissimi Filij sui ac Matris dolorosæ ingressum in Ægyptum voluerit honorare, dum enim homines suum non agnoscebant Dominum, arbores incurvato in terram trunco eos veneratæ sunt, aviculæ adventantibus suavi cantu ac melodia applaudebant, & idola juxta Propheticum oraculum in terram cadebant. Et quid aliud sunt passiones inordinatæ & affectus nostri male compositi, quàm similia idola? Confringe illos, & allide ad petram, quæ Christus est. Pergamus ulterius.

3. Quæres hinc Lector prudens! quare Christus à facie irati Herodis fugerit in Ægyptum, ut suæ consulere salutem? Ad quid fuga ista: *Est autem, subintrat hinc Salmeron, omni dignum admiratione, cernere quis fugiat; videlicet Verbum æternum, incarnatum, quod vinci nequit, quod fugiat homunciones scilicet vermibus & formicis debiliores?* Ad quid Filius DEI hominem timeret? Nunquid qui orbem generali extirpavit cataclysmo; Pentapolim igne sulphureo, Pharaonem & exercitum ejus in mari rubro, rebelles idumæos per ignitos serpentes in deserto, Sennacherib & copias ejus in campo, &c. Ille talis, ac tantus, qui tribus digitis appendit molem terræ, coram quo curvantur, qui portant orbem, ad cujus nutum & imperium pendent universa; ille, inquam,

quam, cui data est omnis potestas in cœlo & in terra, faciem irati Herodis formidat, & de noctis medio cum SS. Matre sua & S. Josepho in Ægyptum fugam accelerat? O cœli obstupescite!

Suspende hîc iudicium anime mi! *quod fugit*, ait Glossa hîc, *sacramenti fuit, non timoris*; non enim mortem fugit, qui venerat per mortem crucis de hoste reportare victoriam; poterat ad hæc (sicut alio tempore fecit, dum eum in adultiori ætate de montis supercilio volebant præcipitem agere) per medium suorum hostium transire indemnis,

Luc. 4. 30.

S. Leo ser. 5.
de Epiph.
Salmer. To.
3. Tr. 44.

fugit tamen, *ut sanguinem suum*, ait S. Leo, *pro mundi redemptione fundendum in aliam differret etatem*; & citatus Salmeron: *Dum parvulus est, fugit; magnus autem ultro sese offert petentibus eum ad mortem*, quia voluit domare orbem non ferro, sed ligno. Observant hîc Doctores, quod S. Josephus ab Angelo de hac fuga sine mora apprehendenda monitus mox pientissimæ Matri hoc divinitus denunciatum imperium insinuaverit, quæ ad hoc triste nuncium non expostulavit, neque murmuravit, aut in re minima conquesta est, sed promptissimè DEI ordinationi ac voluntati sese submitit, atque unà cum dilectissimo Filio alacriter, licet non sine lacrymis, quas amor illi expresserat, in exilium nocte concubiâ & obscurâ profecta est: *Nunquam*, ait Africa-

S. Aug. cir. à
Vanb. Conc.
11. fol. 144.

num Ecclesiæ lumen, S. Augustinus, *te deseruit Mater tua, bone JE- SU! non in infantia, non in juventute, non in passione tua, nunquam tibi defuit ejus solatium, sed neque obsequium. In infantia passa est circumcissionis Filij dolorem, Herodis persecutione nocturnæ fugæ amaritudinem, in passione Judæorum crudelitatem, quia voluntatem suam perfectissimè Divine conformarat, dicens: Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum: Et vocabis Nomen ejus JESUM, &c.* O si ita voluntatem nostram rebus in omnibus cum dolorosa Virgine Divine ordinationi subjiceremus, quàm citò perfecti essemus. Non excepit hæc tenerissima Mater contra temporis opportunitatem, non contra hyemis asperæ, aut viæ perlongæ incommoditatem, non contra homines idololatrias hostes honestatis, non contra infestum tyrannum, mortem filio & exitium meditantem, non petijt ad aliquem ex tribus Magis mitti, ubi commodè, securè ac gloriosè cum Filio degere potuisset, sed promptissimè ac penitissimè DEI voluntati in omnibus quibuscunque difficultatibus se subjecit. Disce hîc perfectionem obedientiæ; disce tuam cum Divina conformare voluntatem; disce superiorum iudicio te promptè submittere, &c. DEI enim ordinationi resistit, qui superioribus resistit.

4. Miror, quod Sponsus ille Divinus dilectæ suæ Sponsæ auratas comas capillis caprinis assimilârit: *Capilli tui sicut greges caprarum, Cant. 4. 2. quæ ascenderunt de monte Galaad.* Alludit hic Sponsus ad Jacob Patriarcham, Labanum socerum suum cum capris & pecoribus fugientem, & montem hunc Galaad cum grege suo conscendentem; ita vult dicere Sponsus, est cæsarides tua, ô Sponsa! sicuti caprarum bene pastarum ex herbis pretiosis Galaad, quæ aquis crebrò lotæ nitent & fulgent. Verùm non sensum litteralem sed mysticum hîc inquirò. Non equidem ignoro, quod Nicephorus B. Virgini tribuat flavos, pulcherri- *Nicephor. l. 2. Hist. c. 23.* mósque capillos: *Colore, inquit, fuit triticum referente, capillo flavo, oculis acribus, subflavas & tanquam oleæ colore pupillas in eis habens; & in rebus ejus omnibus multa divinitus inerat gratia, &c.* Et quia Christus sanctissimæ Matri suæ erat simillimus, pergit idem Nicephorus: *Egregio, vividoque vultu fuit. Corporis statura ad palmos prorsus septem; cæsariem habuit subflavam: Ex oculis subflavescentibus mirifica prominebat gratia, acres ijerant, & nasus longior: barba capillus flavus, nec admodum dimissus; capitis porrò capillos tulit prolixiores, novacula enim in caput ejus non ascendit, neque manus aliqua hominis præterquam Matris in tenera duntaxat ætate ejus. Per similes denique per omnia fuit Divinæ & immaculatæ suæ Genitrici, &c.*

Juvat hîc pro hujus conceptûs dilucidatione audire Rupertum *Rup. Abb. hic in Cant.* Abbatem, qui per capillos Virginis dolorosæ ejus cogitatus omnes accipit, qui revera aurei, pulchri & sancti erant, quippe in caput suum, hoc est, in Christum dulcissimum Filium suum omni, & sereno & turbido tempore dirigebantur: *Capilli tui, inquit, sicut greges caprarum; & alloquens ulterius Virginem, ait: Tu quoque longum in cogitationibus tuis præscia future passionis Filij tui pertulisti martyrîum: Sicut illi, qui circumerunt in melotis & spelibus caprinis, diu egentes, angustia- ti & afflicti, quibus dignus non erat mundus; in solitudinibus errantes, in montibus & speluncis & in cavernis terræ.* Ita vult inferre memoratus Rupertus, ô dolorosissima Virgo! magnas tu quoque ob Christum, & cum Christo per omnem vitam tuam, ac præsertim in fuga illa & exilio tam longo passa es ærumnas, dolores, calamitates, persecu- tiones, ubi in terra aliena cum Dilecto & unico votorum tuorum angustia- ta & afflicta in solitudinibus, montibus, speluncis & cavernis commorata es. O quot virtutes in hac tristi fuga & exilio per septem annos exercuerunt hæ sanctissimæ Personæ: *Quam cûdò, ait Glossa, Glossa & Christus apparuit mundo, incepit in eum persecutio. Et Euthymius: Vide, Euthym. hic.*

inquit, quomodo ipse statim à cunis appetitur insidijs: *Fugit quoque Mater & Josephus, &c.* Et quidem de nocte intempesta, nullam interponentes moram in obediendo DEI mandato: *Credibile est*, ait Maldonat. hic in Matt. donatus, propè fuisse carnifices, qui Puerum querebant, quando intempestate nocte fugere iubetur. Interim inestissima Virgo, cum S. Josephus aliquantisper in parandis necessarijs in Bethlehém moraretur, in spelunca deliruit, ne verragis Herodianis unà cum Filiolo in cruentam prædam cederet, & cum DEO Infanti mamillas porrigeret, nonnullæ dulcissimi lactis ejus stillæ in durum speluncæ lapidem effusæ sunt, quæ hoc saxum non tam emollierunt, quàm & candidissimum effecerunt, ex cujus tenuissimo pulvere etiamnum Latini, Græci & Sarceni panes parvulos conficiunt, quibus ad variorum morborum sanitatem utuntur. O pietissima Virgo! pro nobis misellis etiam unicam ejusmodi virginæ lactis tui guttulam, ac tunc præsertim, quando nobis in summa mortis amaritudine constitutis ad æternitatem migrandum erit.

5. Qualem autem vitam, quàm sanctam, morigeram, DEO placentem, & ad omnes honestatis leges perfectissimè compositam in exilio suo tres isti SS. Exules per septem annorum spatium duxerint, & quomodo de virtute in virtutem transferint, DEO potiùs, quàm hominibus patet: *Porrò non dubium est*, ait Cornelius, multos Ægyptiorum visa sanctitate B. Virginis & Josephi, atque ex crebra cum eis conversatione & colloquio DEUM verum cognovisse, coluisse & amasse. Inopes erant, non tamen adeo egentes, ut stipem ostiatim colligere, & januas opulentorum obire cogerentur, sed castissima Virgo acu, & sanctus Josephus arte sua fabrilis victum & amictum sibi comparabant. Mensa erat admodum tenuis, lectus durus, & plerumque humus paleis strata, hospitium miserimum, nam potiùs speluncam Heliopoli quàm tectum incolebant. Neque hic locorum certam ac stabilem sedem figere poterant, sed locum ex loco mutantem, cum non deessent persecutiones, nunc Hermopolim, nunc Memphim, nunc Tanaim, nunc Nitriam, nunc Alexandriam peregrinati sunt. Quin & magni anni partem, ubi Nilus regionem illam quorannis inundare consuevit, huc, illucque vecti naviculis in aquis transegerunt, &c.

Vide hic anime mi! quid sit vita nostra: *Quoniam dum sumus in corpore, peregrinamur à Domino*, quod incarnata Patris Sipientia Christus cum SS. Matre sua maturè voluit experiri, ut doceret nos, quomodo in hoc exilio ad æternam patriam assiduis debeamus votis

Maldonat.
hic in Matt.
Christoph.
de Casiro
Hist. Deip.
c. 10. & Alij
plerique.

Cornel. in
Matt. 2. 13.

Ludolph. A.
bulens. Bro
card. & Alij.

2. Cor. 5. 6.

anhelare: Ille, *cujus est terra & plenitudo ejus, non habeat, ubi ca-*
pit reclinarer, & observat Ludolphus: Quin etiam, inquit, aliquan-
do Filius famens panem petijt, nec unde daret, Mater habuit. Non
ne in his & similibus totaliter concutiebantur viscera ejus? Quid nos ad ista?
 Et cur adeo fugacibus ac terrenis inhiamus bonis? Ille, *cui omnia in-*
serviunt, maluit à vitæ primordijs eligere, quæ magis sensui sunt
adversa, ut disceres sensus quoque tuos refrænare, proprium ac sen-
sualemente in te extinguere amorem. Ille, cui venti & mare obediunt,
exorris à patria cum SS. Matre sua diversis jactabatur injuriarum,
persecutionum ac dolorum fluctibus; ah quis dicet, quibus affectibus
jam tunc SS. COR JESU æstimaverit, quas lacrymas micissimus
Infans propter tot offensas Divinæ Majestati illatas profuderit, & tu
pergis DEUM offendere? Lacrymante JESU, lacrymabatur & Vir-
go nostris animitus condolens miserijs, & tunc præsertim non poterat
abstinere à lacrymis, cum mundi lactaret Salvatorem: Presentiebat
enim, ait Religiosissimus quidam Ascera, singulas guttas lactis mater-
ni, quas Divinus Infantulus duceret, in Sacratissimum ejus Sanguinem
convertendas, qui flagellis, spinis, clavis, aliisque intolerandis crucia-
tibus ex venis omnibus illi exprimeretur, ut ne guttula superesset etiam,
mortuo lancea latus aperiendum. O Christiane tepide! Si non amas JE-
 SUM & MARIAM, anathema sis.

Ludolph. de
vita Christi
p. 1. c. 13

Saint J. J.
vel. des. effus.
c. 6. sect. 2.
Nierenberg.

6. Accessit novus & planè ingens dolor in CORDE Sacratissimæ
 Deiparæ, ubi cruentam illam SS. Innocentium stragem intellexit,
 imò & meliùs, quàm Prophetæ omnes, prævidit. Videbat, licet
 tunc absens à Judæa, in animo fulminantes furere scias, stringi gla-
 dios, cruentari militum manus, parvulos ad terram allidi, pusil-
 los à bimatu & infra calcibus obteri, matrum sinus innocuo sanguine
 conspergi, &c. O crudelis laniena, quam unius vilissimi, ac impijs-
 simi homuncionis ambitio subornavit. O gratissimum cælo spectacu-
 lum, quia pro Christo mactatæ sunt victimæ, sed & Matri dolorosæ
 dolorosissimum: *B. Virgo, inquit Lyraeus, totidem animo vulnera,*
quot infantes occubuerant, excepit. Audiamus ipsam SS. Deiparen-
tem ad S. Birgittam loquentem: Ille dolor, ait, non erat minimus,
quem habui, quando Filium meum deferebam, fugiens in Ægyptum: Et
quando audivi pueros occidi innocentes, & Herodem persequi Filium meum.

Had. Lyr.
in Trisag.
Mar. f. 211.
Revel. 5.
Birg. l. 6. c.
66.

O impie, execrande, & omnibus diris devovende tyranne!
 actum agis, nimumque insanis, dum inter rot funera dolorosæ Ma-
 tris Filium è medio quæris tollere: *Non coques badum in lacte Matris*
 sue;

Exod. 23. 19.

sua; hoc est, non occides Christum Infantem & Matris ubera lactentem in gladio, qui reservatus est à Patrie, ut aliquando in virili ætate regnaret ligno, damna lingni ut solveret. Solus Moyses infans, cum ex mandato Pharaonis omnes Israëlitarum filij ad mortem deposcerentur, à matre in fiscella scirpea in profluentem abjectus, per sororem Mariam indemnis conservatus est. Solus Joas Puerulus de medio filiorum Regis Ochoziæ, qui omnes interficiebantur, per Josabam absconditus, ac tandem in Regem Israëlitarum inunctus est. Et quidni Providentia Divina invigilaverit in protegendo Filio DEI & MARIÆ, cujus regni non erit finis? David quondam, cum Arcam Domini in civitatem suam intulisset, immolavit hostias & pacifica. Ita Pater æternus, cum humilitatem Christi (per Arcam illam præsignatam) in civitatem David intulisset, voluit, ut & sibi victimæ non brutorum, sed filiorum Israël immolarentur: *DEUS enim erat*, subintrat hic S. Augustinus, qui natus est, Innocentes hi debentur victima, qui venit damnare mundi malitiam; agnelli debent immolari, quia agnus futurus est crucifigendus; & hoc in summum parvulorum commodum, qui per mortem hanc, pergit idem Ecclesiæ Doctor, ad æternam salutem pervenerunt, qui alias impio fortasse Moloch à parentibus, natum DEI Filium non acceptantibus, fuissent immolari, unde Psaltes Regius: *Immolaverunt filios suos, & filias suas dæmonijs*: Vide ex his omnibus, quàm suaviter Divina Providentia soleat cuncta in suum ordinare finem. Disce pro coronide à dolorosa Matre in rebus omnibus & quantumvis arduis te penitus in voluntatem & arbitrium DEI resignare, qui non patietur, ut tenteris supra id, quod potes, sed faciet cum proventu finem.

CON-